

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ ректора
Національного університету
“Острозька академія”
№ 111 від 02.11.2020 року

СХВАЛЕНО
Протокол вченої ради
Національного
університету
“Острозька академія”
№ 3 від 29 жовтня 2020
року

**Положення
про психологічну службу
Національного Університету «Острозька академія»**

I. Загальні положення

1.1. Положення про психологічну службу в Національному університеті «Острозька академія» (далі-університет) розроблено на підставі Положення про психологічну службу в системі освіти України, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 22 травня 2018 року № 509 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 31 липня 2018 року за № 885/32337.

1.2. Це Положення визначає мету, структуру психологічної служби університету, основні завдання, принципи, функції, зміст та види діяльності працівників психологічної служби.

1.3. Мета діяльності психологічної служби:

- сприяти створенню позитивного соціально-психологічного клімату у колективах студентської молоді, професорсько-викладацького складу та осіб, залучених до навчально-виховного процесу;
- надавати психологічні послуги всім учасникам навчально-виховного процесу;
- сприяти формуванню особистісного, інтелектуального потенціалу здобувачів, їх соціально-психологічній адаптації;
- створювати психологічні умови для розвитку творчих здібностей, пізнавальної та мотиваційної сфери кожної особистості;
- психологічний супровід та підвищення ефективності педагогічного процесу,
- сприяння особистісному та професійному зростанню, соціальному благополуччю та збереженню психологічного здоров'я усіх учасників освітнього процесу: здобувачів освіти, викладачів та співробітників.

1.4. У своїй діяльності психологічна служба керується Конституцією України, Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків», «Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю», «Про охорону дитинства» та іншими законами України, постановами Верховної Ради України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, наказом Міністерства освіти і науки № 2148 від 30.12.09 «Про покращення соціально-педагогічного і психологічного супроводу навчально-виховного процесу у вищих навчальних закладах III-IV рівнів акредитації», листом МОН № 1/9-477 від 24.07.19 року «Про типову документацію працівників психологічної служби у системі освіти України» та іншими нормативними актами Міністерства освіти і науки України, Етичним кодексом практичного психолога, а також цим Положенням.

1.5 Психологічна служба співпрацює з органами охорони здоров'я, соціальної політики, молоді та спорту, внутрішніх справ, іншими органами виконавчої влади, а також комунальними закладами соціального захисту дітей, підтримки сімей, дітей та молоді, фахівцями із соціальної роботи об'єднаних територіальних громад, громадськими організаціями.

II. Структура та зміст діяльності психологічної служби

2.1. Працівники психологічної служби підпорядковуються проректору з навчально-виховної роботи.

2.2. До складу психологічної служби університету входять практичні психологи.

2.3. Працівники Психологічної служби співпрацюють з Науковим центром «Інститут практичної психології і психотерапії», Майстернею практичного психолога, діяльність яких регулюється окремими положеннями.

2.4. Практичний психолог закладу та/або установи освіти здійснює:

- психологічне забезпечення освітнього процесу;
- психологічний супровід психічного, розумового, соціального і фізичного розвитку здобувачів освіти;
- психологічну діагностику та аналіз динаміки психічного, розумового і соціального розвитку здобувачів освіти;
- психологічний супровід адаптації до умов освітнього процесу в університеті;
- реалізацію розвивальних, профілактичних, просвітницьких, корекційних програм з урахуванням індивідуальних, гендерних, вікових особливостей здобувачів освіти;
- консультативну допомогу всім учасникам освітнього процесу з питань навчання, виховання здобувачів освіти, особистісного та професійного розвитку тощо;
- роботу з постраждалими від насильства дітьми тощо.

2.5. Практичний психолог закладу та/або установи освіти бере участь в:

- освітній діяльності, спрямованій на забезпечення всебічного розвитку здобувачів освіти як особистостей, їх талантів, інтелектуальних, творчих і фізичних здібностей, формування цінностей і необхідних для успішної самореалізації компетентностей, виховання відповідальних громадян, які

здатні до свідомого суспільного вибору та спрямування своєї діяльності на користь іншим людям і суспільству;

- роботі Вченої ради НаУОА за запрошенням, психолого-педагогічних консилиумів, семінарів і засідань методичних об'єднань, зокрема Школи освітніх інновацій;

- розробці та впровадженні розвивальних, корекційних програм, посібників, методичних рекомендацій, планів виховної роботи з урахуванням індивідуальних, гендерних, вікових особливостей здобувачів освіти, а також для осіб, які перебувають на індивідуальній та інклюзивній формі навчання.

2.6. Практичний психолог закладу та/або установи освіти сприяє:

- формуванню у здобувачів освіти відповідальної та безпечної поведінки в ситуаціях ризику, навичок здорового способу життя, збереження репродуктивного здоров'я, готовності до самореалізації;

- професійному самовизначенню здобувачів освіти, формуванню життєвої компетентності;

- формуванню соціально-комунікативної компетентності здобувачів освіти;

- попередженню та профілактиці професійного вигорання науково-педагогічних працівників;

- формуванню психологічної культури учасників освітнього процесу;

- попередженню будь-яких видів і форм насильства та конфліктів серед здобувачів освіти;

III. Основні завдання, принципи та напрями діяльності психологічної служби

3.1. Основні завдання психологічної служби:

- надання психологічної допомоги студентам та співробітникам університету у складних життєвих ситуаціях;

- формування у студентів та співробітників університету високого рівня психологічної культури;

- психологічна просвіта: ознайомлення студентів та викладачів з основами психології;

- формування потреб у психологічних знаннях;

- вивчення психологічних труднощів студентів НаУОА та підготовка пропозицій з оптимізації навчання;

- сприяння особистісному розвитку студентів.

3.2. Принципами діяльності психологічної служби є:

- науковість, цілісність і наступність,

- професійна компетентність та відповідальність;

- індивідуальний підхід;

- доступність психологічних послуг (допомоги);

- міждисциплінарність, комплексність і системність у здійсненні професійної діяльності;

- добровільність;

- людиноцентризм та партнерство;

- конфіденційність;

- дотримання норм професійної етики.

3.3. Для здійснення основних завдань визначені пріоритетні напрями діяльності психологічної служби:

- соціально-психологічна адаптація студентів до навчання в університеті;
- професійне самовизначення студентської молоді;
- здоровий спосіб життя;
- психологічна допомога в кризових та стресових ситуаціях;
- психологічна культура особистості;
- допомога професорсько-викладацькому складу в оптимізації навчально-виховного процесу;

3.4. Основні види діяльності психологічної служби:

3.4.1. Психологічна просвіта – у формі проведення лекцій, бесід, презентацій, видання брошур, листівок, буклетів, ведення спеціальної колонки в соціальних мережах інтернету з метою розповсюдження психологічних знань та підвищення психологічної культури здобувачів освіти й співробітників всіх підрозділів університету та високих стандартів споживання ними психологічних послуг.

3.4.2. Індивідуальне консультування усіх учасників педагогічного процесу з метою надання психологічної підтримки та допомоги у кризових життєвих ситуаціях, самопізнанні, вирішенні особистісних проблем, налагодженні міжособистісних стосунків, особистісному розвитку, формуванні соціально корисної життєвої перспективи.

3.4.3. Психологічна діагностика (індивідуальна та групова) – проведення досліджень з актуальних проблем, які виникають у навчальному процесі з метою з'ясування змісту і умов індивідуального розвитку студентів, їх особистісних ресурсів, визначення причин, які ускладнюють їх розвиток та навчання, сприяння самопізнанню та саморозвитку.

3.4.4. Психологічна корекція – здійснення психолого-педагогічних заходів у вигляді групових тренінгових програм, коучінгу, ділових ігор. Реалізується через групову роботу особистісної спрямованості (розвиток особистісних характеристик, внутрішніх станів особистості – навичок саморегуляції та ін.) та групову роботу соціально-психологічної спрямованості (тематика: командоутворення, психологічний клімат колективу, формування навичок партнерського спілкування, упевненості у собі, ефективного розподілу часу (time-менеджмент, тощо).

3.4.5. Профілактика – попередження відхилень у розвитку та становленні особистості, міжособистісних стосунках, запобігання конфліктним ситуаціям у навчально-виховному процесі.

3.4.6. Організаційно-методична – експертна, аналітична робота за наслідками діяльності служби; планування роботи; створення баз даних, пакетів методичних рекомендацій; аналіз отриманих результатів роботи.

3.4.7. Науково-дослідницька – залучення викладачів і студентів факультету психології до експериментальної, науково-дослідницької діяльності з метою відпрацювання методик, технологій, набуття професійних навичок, підвищення фахового рівня.

3.4.8. Зв'язок з громадськістю – співпраця з обласним психолого-медико-педагогічним центром, центрами соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, засобами масової комунікації, бізнес-організаціями, органами влади тощо.

3.5. Тривалість робочого тижня та графік роботи практичного психолога психологічної служби університету визначаються чинним законодавством з урахуванням змісту роботи працівника.

3.6. Практичний психолог здійснює діяльність як у закладі освіти (психологічна просвіта, діагностична, консультативна, освітня діяльність, обробка результатів досліджень тощо), так і за його межами (підготовка до проведення заходів, оформлення робочої документації, планування, звітність, робота у навчально-методичних та наукових центрах, громадських організаціях тощо).

3.7. Практичному психологу психологічної служби університету надається окреме робоче та навчальне приміщення (кабінет) для групової та індивідуальної роботи, що забезпечується необхідними технічними засобами, канцелярським приладдям, навчально-методичними матеріалами тощо.

3.8. Працівник психологічної служби зобов'язаний:

- знати чинне законодавство щодо діяльності психологічної служби у системі освіти та інші нормативно-правові акти, пов'язані з його діяльністю;
- будувати свою діяльність на основі доброзичливості, довіри, у тісній співпраці з усіма учасниками освітнього процесу;
- застосовувати у роботі психологічний і соціологічний інструментарій, рекомендований для використання;
- бути компетентним і постійно збагачувати знання у межах своєї компетенції;
- надавати психологічну допомогу за запитами учасників освітнього процесу;
- уникати будь-яких неофіційних взаємин з учасниками освітнього процесу;
- інформувати учасників освітнього процесу про результати проведених психологічних обстежень, їх значення і можливості подальшого використання (за винятком особистої інформації), про свою діяльність на основі об'єктивних і точних даних таким чином, щоб не зашкодити професії;
- здійснювати індивідуальну діагностику, корекцію за запитом учасників освітнього процесу, отримавши письмову згоду батьків (законних представників). Зазначена згода може бути відкликана у будь-який момент;
- виконувати функції та надавати зворотну інформацію щодо учасників освітнього процесу, зокрема щодо їх поведінки, особистих рис, відповідності соціальним нормам, з неупередженістю;
- використовувати науково обґрунтовані методи і технології професійної діяльності;
- поважати професійну компетентність своїх колег та представників суміжних професій;
- популяризувати соціально-психологічні знання;
- поважати гідність здобувачів освіти;

- виконувати свої посадові обов'язки в межах своїх повноважень;
- нести особисту відповідальність за результати і наслідки своєї професійної діяльності;
- пропагувати здоровий спосіб життя, підвищувати рівень психологічних знань педагогічних працівників і батьків (законних представників);
- постійно підвищувати свій професійний рівень;
- знати вимоги державних стандартів щодо забезпечення освітнього процесу, основні напрями і перспективи розвитку освіти, психолого-педагогічної науки.

3.9. Працівник психологічної служби має право:

- визначати різні види робіт з огляду на потреби закладу, установи;
- планувати діяльність відповідно до рекомендацій методичних установ психологічної служби;
- ознайомлюватися з документами, скаргами, що містять оцінювання його роботи, надавати щодо них роз'яснення;
- захищати професійну честь і гідність;
- здійснювати індивідуальну освітню (наукову, творчу, мистецьку тощо) діяльність за межами закладу освіти;
- отримувати методичну допомогу, в тому числі й супервізію та інтервізію, підвищувати кваліфікацію, здійснювати перепідготовку;
- вільно обирати освітні програми, форми навчання, заклади освіти, установи і організації, інших суб'єктів освітньої діяльності, що здійснюють підвищення кваліфікації та перепідготовку працівників психологічної служби;
- відмовитись від виконання розпоряджень керівника в тих випадках, коли вони суперечать професійно-етичним принципам, та виконання діяльності, не передбаченої трудовим договором, посадовими обов'язками та планом роботи.